
HANDLEDAR- OCH LÄRARUTBILDNING I PSYKOTERAPI

OCH ANNAN PSYKOLOGISK BEHANDLING

MOTSVARANDE 45 HP

sapu

Skandinaviens Akademi för Psykoterapiutveckling

HANDLEDAR- OCH LÄRARUTBILDNING I PSYKOTERAPI

OCH ANNAN PSYKOLOGISK BEHANDLING

MOTSVARANDE 45 HP

Den här utbildningen vänder sig till dig som är legitimerad psykoterapeut och vill bli handledare i psykoterapi.

Vår handledarutbildning bygger på att handledning i psykoterapeutisk metod och annan psykologisk behandling till stor del består av teorier och metoder som är övergripande, oavsett psykoterapeutisk teoretisk inriktning. SAPU har som målsättning att förmedla en öppenhet för handledning i olika psykoterapeutiska inriktningar.

Lärare vid utbildningen har alla en längre erfarenhet av arbetet som handledare och pedagoger. Handledare vid utbildningen är legitimerade psykoterapeuter och handledare i psykoterapeutiskt arbete. Våra handledare har alla en öppenhet för olika psykoterapeutiska inriktningar men med olika erfarenheter i att arbeta med AFT, KBT eller Systemiskt inriktad terapi.

SAPU har ett samarbete med OCTC (Oxford Cognitive Therapy Centre). Ett av föreläsningstillfällena kommer därför att äga rum på New college i Oxford med föreläsare som är knutna till universitetet i Oxford. Dessa föreläsare har en gedigen erfarenhet av psykoterapeutiskt inriktad handledning. De har även forskat och skrivit böcker i ämnet.

Kursen är ackrediterad av Psykologförbundet som fördjupningskurs inom psykologisk behandling/psykoterapi.

Utbildningen pågår sammanlagt 3 terminer.

Behörighet

Psykoterapeutexamen och av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som psykoterapeut. Mer än två års erfarenhet av psykoterapeutiskt arbete på minst 50%.

Kriterier för att bli godkänd

För att bli godkänd på denna utbildning skall studenten ha uppfyllt de kurskrav som beskrivs under varje kurs i kursplanen.

Betygskriterierna på denna utbildning är godkänd eller underkänd.

Student som underkänts har rätt till en förnyad examination. Om studenten inte uppnår lärandemålen för handledningsmomentet inom utbildningens ram, måste studenten på egen bekostnad fullgöra nödvändig komplettering.

Närvaro

Vid samtliga kurser krävs en obligatorisk närvaro vilket innebär en närvaro om minst 80 %. Om närvaron är lägre än 80 % på de olika kurserna i teoridelen kommer studenten överens med kursledningen hur detta skall kompenseras.

Teknisk utrustning

Studenterna ansvarar för den tekniska utrustning som behövs för eventuell överenskommen inspelning och uppspelning av sessioner.

Utbildningstider

Utbildningen äger rum två heldagar per månad under tre terminer.

Lokal

Utbildningen sker i SAPU:s lokaler, Brännkyrkagatan 76, på Södermalm i Stockholm (T-bana Zinkensdamm). Utbildningen i Oxford kommer att äga rum på New college.

Antagning

Sker kontinuerligt i samband med ansökan. Sökanden med behörighet kommer att kallas till intervju.

Kontaktpersoner SAPU

Anna Törnquist, rektor 070 690 24 08 eller anna.tornquist@sapu.se

Annelie Karlsson, administratör, 08-642 10 24 eller info@sapu.se

Kursledning

- Jan Carlsson, examinator Jan har disputerat i och forskat på handledning i psykoterapeutiskt arbete. Idag bedriver Jan flera forskningsprojekt inom psykoterapeutisk handledning.
- Sarah Rakovshik, rådgivare/advisor Sarah är ansvarig för de utbildningar som OCTC har med universitet i Oxford och har disputerat i ämnet psykoterapeutisk handledning.
- Anna Törnquist, huvudansvar för handledarutbildningarna vid SAPU. Anna är leg psykoterapeut, lärare och handledare på SAPU. Anna arbetar som rektor på SAPU fram till maj 2020. Därefter kommer Anna att tillsvidare fortsätta ha ett övergripande ansvar för SAPU:s handledarutbildningar.
- Jenny Sjöström-Svebeck, kursledare. Jenny är leg psykoterapeut, lärare och handledare på SAPU med en flera års erfarenhet av kursledning, föreläsning och handledning på SAPU. Jenny är även internationellt certifierad handledare och terapeut i Affektfobiterapi (APT).

ÖVERGRIPANDE MÅL

Studenten skall efter avslutad utbildning kunna:

- Handleda studenter som studerar till psykoterapeuter samt personer som är yrkesverksamma psykoterapeuter eller terapeuter.
- Reflektera över sitt eget handledningsarbete kopplat till teorier kring handledning inom psykoterapeutiskt arbete.
- Genomföra ett utbildningsprojekt kring psykoterapeutiska teorier och arbetsmetoder.
- Skriftligt förmedla kunskaper om psykoterapeutiska teorier och arbetsmetoder.

INNEHÅLL

Handledningsmetodik (motsvarande 12 hp)

Allmänt

Syftet med denna kurs är att ge studenterna kunskap om teorier kring psykoterapeutisk handledning ur psykologisk och pedagogisk synvinkel.

Kurskrav

Obligatorisk närvaro, aktivt deltagande på lektioner och i kontinuerliga mindre grupper, inlämnande av skriftliga examinationsuppgifter samt aktivt deltagande i muntligt seminarium.

Innehåll

- Teoribildningar och handledningsmetodik med beskrivning av likheter, olikheter och integrering mellan olika terapeutiska inriktningar.
- Didaktiska och sokratiska metoder för att utveckla lärandet i handledning.
- Bedömningsinstrument för handledning.

Lärandemål

Efter detta moment skall studenten kunna:

1. Definiera begreppet handledning och hur det skiljer sig från andra insatser som coaching, mentorskap, konsultation eller psykoterapi.
2. Beskriva de teorier och metoder som krävs för att självständigt kunna handleda individer och grupper i psykoterapeutisk och annan psykologisk behandling.
3. Behärska strukturer och processer kring handledning såsom allians i handledning, kontraktsskrivning, struktur i handledningssessioner, lämpliga val av handledningsinterventioner, kvalitetssäkring av klientarbetet, feedback, återkoppling samt betydelsen av reflektion i handledning.

Examination

Lärandemål 1:

- Muntlig examination i seminarieform där studenterna reflekterar över vad begreppet coaching, handledning kan innebära, likheter och skillnader med mentorskap, konsultation och psykoterapi.

Lärandemål 2 och 3:

- Skriftliga hemuppgifter där studenten kopplar teorier, metoder, strukturer och processer kring handledning till ett eget handledningsuppdrag.

Betygskriterier

Betygsnivåerna är godkänd – underkänd. För godkänt resultat krävs:

- Uppfyllande av kurskrav
- Godkända skriftliga och muntliga examinationer.

Undervisningsformer

- Föreläsningar
- Seminarier
- Gruppdiskussioner med tillämpningsövningar

Pedagogik (motsvarande 6hp)

Allmänt

Syftet med denna kurs är att ge studenten kunskap och förmåga att genom en reflekterande pedagogik lära ut teorier och metoder som har anknytning till handledning och/eller psykoterapeutiskt arbete.

Kurskrav

Obligatorisk närvaro, aktivt deltagande på lektioner och i kontinuerliga mindre grupper, inlämnande av skriftliga examinationsuppgifter samt att i ett muntligt seminarium aktivt delta och hålla en miniföreläsning.

Innehåll

- Teoribildning om reflekterande inläring för vuxna med speciell inriktning på att lära ut teorier och metoder i psykoterapeutiskt arbete.
- Bedömningsinstrument för utvärdering av pedagogiskt arbete

Lärandemål

Efter detta moment skall studenten kunna:

1. Beskriva hur man förbereder, genomför och utvärderar ett utbildningsprojekt
2. Självständigt genomföra ett utbildningsprojekt som innebär att lära ut någon form av teori eller metod som har med handledning eller psykoterapi att göra

---

Examination

Lärandemål 1:

- Skriftlig hemuppgift där studenten beskriver ett exempel av ett utbildningsprojekt

Lärandemål 2:

- Muntlig examination i seminarieform där varje student presenterar en miniföreläsning.

Betygskriterier

Betygsnivåerna är godkänd - underkänd För godkänt resultat krävs:

- Uppfyllande av kurskrav
- Godkända skriftliga och muntliga examinationer

Undervisningsformer

- Föreläsningar
- Seminarier
- Gruppdiskussioner med tillämpningsövningar

Grupp, ledarskap och organisation (motsvarande 9 hp)

Allmänt

Syftet med denna kurs är att ge studenten en insikt i organisationens och grupprocessens betydelse för en handledningsprocess.

Kurskrav

Obligatorisk närvaro, aktivt deltagande på lektioner och i kontinuerliga mindre grupper, inlämnande av skriftliga examinationsuppgifter samt att aktivt deltagande i en muntlig seminarieform.

Innehåll

- Teorier och modeller om grupper och organisationers utveckling samt ledarskap
- Teorier och forskning kring handledarens roll i en verksamhet
- Teorier om kris- och konflikthantering

Lärandemål

Efter detta moment skall studenten kunna:

1. Beskriva grunderna i teorierna kring organisationspsykologi.
2. Beskriva handledarens roll i en organisation.
3. Analysera en grupprocess.
4. Metoder för att hantera kriser och konflikter i en arbetsgrupp.

Examination

Lärandemål 1, 2 och 3:

- Skriftlig hemuppgift där eleverna beskriver organisation och grupprocess kopplat till ett eget handledningsuppdrag

Lärandemål 2, 3 och 4

- Muntlig examination i seminarieform där studenterna reflekterar över teorierna kring kris och konflikter i en arbetsgrupp samt handledarens roll i en organisation

---

Betygskriterier

Betygsnivåerna är godkänd – underkänd. För godkänt resultat krävs:

- Uppfyllande av kurskrav
- Godkända skriftliga och muntliga examinationer

Undervisningsformer

- Föreläsningar
- Seminarier
- Gruppdiskussioner med tillämpningsövningar

Psykoterafiforskning, muntlig och skriftlig framställning (motsvarande 4 hp)

Allmänt

Syftet med denna kurs är att ge studenten medvetenhet om vad ett evidensbaserat arbetssätt inom området psykoterapi och handledning i psykoterapi innebär.

En färdighet att själv förmedla ett skriftligt budskap inom det egna yrkesområdet.

Kurskrav

Obligatorisk närvaro, aktivt deltagande på lektioner och i kontinuerliga mindre grupper, inlämnande av skriftliga examinationsuppgifter samt att aktivt deltagande i en muntlig seminarieform.

Lärandemål

1. Kritiskt granska och diskutera vetenskapliga artiklar med fokus mot evidens för det egna verksamhetsområdet.
2. Skriftligt kunna förmedla kunskap om det egna yrkesområdet.

Innehåll

- Vetenskapsteoretiska begrepp
- Grundläggande kunskaper kring forskning i psykoteraeutisk behandling och handledning psykoteraeutisk behandling i teori- och praktik
- Att förmedla ett budskap

Examination

Lärandemål 1:

- Muntlig examination i seminarieform där en eller två vetenskapliga artiklar diskuteras

Lärandemål 2:

- En skriftlig presentation av ett ämne som berör ämnena psykoteraeutisk behandling eller handledning av psykoteraeutisk behandling

---

Betygskriterier

Betygsnivåerna är godkänd – underkänd.

För godkänt resultat krävs:

- Uppfyllande av kurskrav
- Godkända skriftliga och muntliga examinationer

Undervisningsformer

- Föreläsningar
- Seminarier
- Gruppdiskussioner med tillämpningsövningar

Ansvarsfrågor, etik och juridik (motsvarande 2 hp)

Allmänt

Syftet med denna kurs är att ge studenten en medvetenhet kring ansvarsfrågor i psykoteraeutisk behandling och handledning i psykoteraeutisk behandling ur moralisk, etisk och juridisk synvinkel.

Kurskrav

Obligatorisk närvaro, aktivt deltagande på lektioner och i kontinuerliga mindre grupper, aktivt deltagande i en muntlig seminarieform samt inlämnande av skriftlig examinationsuppgift.

Innehåll

- Kunskap och reflektion kring ansvarsfrågor i moraliska och etiska frågor som berör det egna verksamhetsområdet som handledare
- Kunskap kring de rättsliga ramar och praxis som är aktuella för det egna verksamhetsområdet som handledare

---

Lärandemål

1. Kunna reflektera över moraliska och etiska frågor som berör ämnena psykoteraeutisk behandling och handledning av psykoteraeutisk behandling.
2. Känna till de rättsliga bestämmelser och beprövad praxis som rör det egna verksamhetsområdet som handledare i psykoteraeutisk behandling.

Examination

Lärandemål 1:

- Muntlig examination i seminarieform där studenterna reflekterar över ansvarsfrågor avseende moral och etik

Lärandemål 2:

- Skriftlig hemuppgift där studenterna får beskriva de juridiska ramarna för verksamhetsområdet psykoteraeutik och psykologisk behandling

---

Betygskriterier

Betygsnivåerna är godkänd – underkänd.

För godkänt resultat krävs:

- Uppfyllande av kurskrav
- Godkända muntliga och skriftliga examinationer

Undervisningsformer

- Föreläsningar
- Seminarier
- Gruppdiskussioner med tillämpningsövningar

Handledning på handledning av psykoterapeutiskt arbete (motsvarande 12 hp)

Allmän information

Syftet med denna kurs är att den studerande skall under handledning kunna integrera och tillämpa teoretisk och praktisk kunskap i klinisk handledning inom psykoterapeutiskt arbete.

Kurskrav

Obligatorisk närvaro. Studenten skall delta i handledning på handledning i grupp om högst fyra deltagare. Studenten ska inom handledningsmomentens ram påbörja, genomföra och avsluta minst ett handledningsuppdrag som har anknytning till psykoterapeutiskt arbete/ psykologisk behandling samt inlämnande av skriftlig hemuppgift.

Innehåll

- Grupphandledning på ett eller två handledningsuppdrag
- Utvärdering och reflektion av det egna arbetet genom diskussion med övriga gruppdeltagare och handledare

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall studenten kunna:

1. Visa hur man etablerar en professionell och trygg relation i en psykoterapeutisk handledning.
2. Beskriva vad som inbegriper en handledningsallians.
3. Reflektera runt handledningsprocesser och möjliga interventioner.
4. Visa en förmåga att reflektera och utvärdera det egna arbetet.

Examination

Lärandemål 1 – 3:

- Genomförande av minst ett handledningsuppdrag av psykoterapeuter, terapeuter med kunskaper motsvarande basutbildning i psykoterapi alternativt studenter som genomgår psykoterapiutbildning

Lärandemål 1 – 4:

- Skriftlig hemuppgift som innehåller en bedömning och egen reflektion kring det egna handledningsuppdraget utifrån bedömningsformuläret "Supervision Competency Scale"

Handledaren fungerar som examinator

Betygskriterier

Betygsnivåerna är godkänd – underkänd. För godkänt resultat krävs:

- Uppfyllande av kurskrav
- Godkänd skriftlig examination.

Undervisningsformer

- Handledning i grupp
- Eget arbete med handledning och dokumentation